

ρucas και ιεραποστολους σπουδαίως δρω-
τας, και πρωτοστατουοντας εις πασαν θρη-
σκευτικην και φιλανθρωπικην δρασαν
και κίνησιν.

Και οι Έλληνες μοναχοι επομένως πολ-
λά θα ήδύναντο να προσφέρουν και εις την
Χώραν και εις την Θρησκείαν αν έγινετο
συστηματική αναδιοργάνωσις του μοναχι-
κού παρ' ημίν βίου. Ασφαλώς θ' ανυψούτο
εις την εμπρέπουσαν περιοπήν αν συνε-

χρονίζετο με τας σημερινάς θρησκευτικάς,
κοινωνικάς και Έθνικάς συνδηκας και α-
νάγκας. Και ούτω τα μοναστήρια θ' απο-
βώσι κέντρα του Έκκλησιαστικού ημών
βίου εις τα οποια θα καλλιεργηται η Έκ-
κλησιαστική φιλολογία και τέχνη. Ούτω θ'
αναδειχθώσιν οντως εύαγη ιδρύματα αι
Μοναί εμπνεύσαι τον απόλυτον σεβασμόν
της κοινωνίας.

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΘ'.

Άς εξακολουθήσωμεν την μελέτην επί του
βίου, της ζωής και των πράξεων των πτηνών,
των θαλασσίων και των λοιπών ενύδρων· άς
συνεχίσωμεν την μελέτην, τας άφορμύς λαμβά-
νοντες από τους εις την εξαήμερον άθανάτους
και διδακτικωτάτους λόγους του Μ. Βασιλείου,
ος «την φύσιν των όντων ετράνωσεν»· ο
όποιος «τά των ανθρώπων ήθη κατεκόσμησε»
διά της έμπεριστατωμένης και λιπαράς μελέτης
των άγιων Γραφών, μάλιστα δε της εξαήμε-
ρου του Μωϋσέως. Άς συνεξετάσωμεν και
συσχετίσωμεν τας πράξεις, την ζωήν και τον
βίον των ζώων τούτων προς τον σημερινόν
άνθρωπον, διά να ιδώμεν και μάθωμεν ίνα
πεισθώμεν, ότι ο σημερινός άνθρωπος, ο λο-
γικός και επί λογικότητι καυχώμενος είνε
κατά πολλά άλογώτερος των άλόγων τούτων.

Πολλά έντεϋθεν θα διδαχθώμεν πλείστα θα
ώφεληθώμεν, διότι ο καλός Θεός και διά τού-
των προνοεί υπέρ του ανθρώπου και διά τού-
των διδάσκει τον άνθρωπον. Τα πτηνά, τα
άνθη, την φύσιν έδωκεν ως προχείρους ύπο-
μνηματιστάς των όσα πρέπει να πράττη των
όσα πρέπει να φεύγη· να μιμηται ή όχι. Μή-
πως και ρητώς τούτο δέν υπέδειξεν, ειπών:
«Έμβλέφατε εις τα πτεινά του ούρανοϋ.....
Καταμάθετε τα κρίνα του άγρου.....»; (Ματθ.
6,26—28) κλπ.

Και πρώτον περι του γένους των πελαργών.
(Πελαργός=λέλεκας. τα λελέκια). Τα πτηνά
ταύτα, κατά τον Μ. Βασίλειον, «οϋδέ πόρρω
έστι συνέσεως λογικής»=είνε άλογώτατα·
δέν έχουν οϋδέ κόκκον μυελού, λογικότητος.
Και όμως το προς τους γόνεις αυτών φιλό-
στοργον άποτελει την μάλλον άξιομίμητον και

συγκινητικήν πράξιν. Τα τέκνα του πελαργού
—λέγει ο άγιος— όταν μέλλωσι να μετανα-
στεύσωσι και τύχη ο πατήρ των να είνε υπέρ-
γυρος, ώστε να μη δύναται να πετάξη μετ'
αυτών—τότε τα τέκνα του, τα μεν έξ αυτών
περικυκλοϋσιν αυτόν, άπλώνουσι τα πτερά των
και συμπλέκουσιν αυτά ούτως, ώστε να σχημα-
τίσωσιν έν λεπτότατον και παχύτατον στρώμα·
άκολουθως «ήρέμα τῷ πτερωῷ κουφίζοντες
εκατέρωθεν»=σιγά, σιγά, με εύλάβειαν ύπο-
βοηθούντες μετακινούσιν αυτόν μέχρις ου τον
αποθέσωσιν επί του δια των πτερῶν των σχη-
ματισθέντος στρώματος· και ούτω έκκινούσι
πειῶσι δε με πολλήν ρυθμικότητα και μεγά-
λην προσοχήν, ίνα μη τον διαταράξωσι—τα
δε λοιπά των τέκνων του, προμηθεύόμενα έν
τῷ μεταξϋ άφθονον τροφήν προπαρασκευά-
ζουσιν αυτήν καταλλήλως, χάριν του γέρον-
τος πατρός, και παρέχουσιν αυτῷ αυτήν ά-
φθόνως και με πολύν σεβασμόν.

Είνε συγκινητικώτατον το θέαμα να βλέψω-
μις και παρακολουθῆ τούτο· να βλέψη 15-20
λ.χ. πτηνά να άσχολοϋνται και όλην την διάρ-
κειαν μακρουϋ ταξειδίου με τον γέροντα πα-
τέρα των· ν' άδιαφοροϋν δια τον έαυτόν των
και δι' όλα τα εμπόδια, όσα δύναται τις να
συναντήσῃ μεταναστεύων εις μακρυνά μέρη
και δια μέσου έχθρικῶν τόπων, σιενῶν, έπι-
θητικῶν.

Άλλά θα εῖπη τις· αν κατά την πορείαν των
συναντήσουν κανέν έχθρικόν σμήνος πτηνῶν
άγρίων και σαρκοφάγων, το όποιον θα έπιτί-
θετο κατ' αυτών, ίνα τοις καταφάγη, τότε τί
κάμνουν; Πῶς υπερασπίζουσι τον έαυτόν των
και τον πατέρα των; ή μήπως άφίνουσι εις κα-
νέν μέρος αυτόν και προετοιμάζονται εις πό-
λεμον;—Όχι· τίποτε έξ αυτών.

Ο καλός Θεός, όστις τόσας πολλάς εύλογίας
υπεσχέθη εις τα τέκνα, όσα θα έτίμων τοϋς

γονεῖς των, ἐνθυμείται καὶ τοὺς φιλοστόργους καὶ φιλοπάτορας πελαργούς. Δι' ὃ μάλιστα ἐκκινήσουν ἀπὸ τὸν τόπον των διὰ τὸ ταξείδιον καὶ ἐπιθέσουν ἐπὶ τῶν περῶν των τὸ πολύτιμον φορτίον των, τὸν γηραῖδον πατέρα των—ἀμέσως ὡς ἐκ συνθήματος, περικυκλοῦσι τὴν συνοδείαν των—προνοία τοῦ καλοῦ Θεοῦ—σμήνη κορωνῶν—λέγει ὁ Μ. Βασίλειος—(κορωνή=εἶδος πτηνῶν, ἡ γνωστὴ μας κουρούνα), αἱ ὁποῖαι κορῶναι λαμβάνουν πλησίον τῆς συνοδείας θέσιν καὶ στάσιν στρατιωτικῆς φρουρᾶς, ἵνα περιφρουρήσουν αὐτὴν ἀπὸ πάσης προσβολῆς ἐχθρῶν. Ὅτι δὲ αἱ κορῶναι ἀποστέλλονται ὑπὸ τοῦ καλοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑπερασπίσουν καὶ ἀγωνισθοῦν ὑπὲρ τῶν μεταφερόντων τὸν γηραῖδον πατέρα των πελαργῶν—βεβαιοῦνται, λέγει ὁ ἅγιος—ἀπὸ τὰ τραύματα καὶ τὰ αἵματα τὰ ὁποῖα φέρουν ἐπὶ τῶν μελῶν των αἱ ἐπανερχόμεναι κορῶναι, μετὰ τὴν ἐκκλήρωσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτοῖς καθήκοντος.

Χάριν τίνος ἐνεφύτευσε τὸ αἶσθημα τοῦτο ὁ καλὸς Θεὸς εἰς τὸ ἄλογον γένος τῶν πελαργῶν; μόνον χάριν τῶν γηρασκόντων πελαργῶν; Ἄλλ' ἡ Ἁγία Γραφή λέγει: «μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη» (1 Κορ. 9,9—10). Ναί! Μέλει τῷ Θεῷ καὶ διὰ τὰ λοιπὰ δημιουργήματα Αὐτοῦ, ἀλλὰ πρὸ παντὸς διὰ τὸν ἄνθρωπον, χάριν τοῦ ὁποίου καὶ ἐνεφύτευσε τὸ αἶσθημα τῆς φιλοστοργίας πρὸς τοὺς γονεῖς των εἰς τοὺς πελαργούς; χάριν τοῦ ὁποίου καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὰς κορώνας τὸ αἶσθημα τῆς προστασίας καὶ ἀμύνης τῶν μεταφερόντων τὸν πατέρα των πελαργόν, —ἵνα ταῦτα βλέποντες ἡμεῖς—οἱ λογικοὶ ἄνθρωποι, οἱ περροικισμένοι μὲ ὅλα τὰ ἄφθονα χαρίσματα τοῦ λογικοῦ, τοῦ συναισθητικοῦ κ.τ.λ. μὴ φαινόμεθα τοῖς ἔργοις κατώτεροι καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων κτηνῶν. Καὶ ὅμως.

Πόσα τέκνα δὲν ἐγκαταλείπουν τοὺς γονεῖς των γηράσκοντας καὶ ὅταν οὗτοι δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ προσπορισθῶσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἐργασίας! πόσα τέκνα δὲν ἐγκαταλείπουν τοὺς γονεῖς των ἐκ τοῦ φόβου μήπως πτωχύνουν! μήπως καταξοδευθοῦν καὶ δὲν ἔχουν ἔπειτα τί νὰ γίνουν! Πόσα τέκνα ἀντὶ νὰ ἐπιστρώσουν στρώμα διὰ τοὺς γονεῖς των οὐχὶ τὸ ἑαυτῶν σῶμα ἀλλὰ ρούχα, ἐξ ὧν ἀφθονεῖ τὸ σπίτι—τοὺς πετοῦν εἰς τὰ ὑπόγεια· τοὺς ἀφίρουν

καὶ κοιμῶνται ἐπάνω εἰς βρωμερὰ καὶ ἀκάθαρτα ράκη!

Ἐμβλέψατε, ὦ τέκνα, πρὸς τοὺς πελαργούς καὶ διδάχθητε· στραφήτε πρὸς τὰ αἵματομένα ρόμφη τῶν κορωνῶν καὶ θὰ μάθητε, ὅτι ἐκεῖνος ἔχει προστάτην καὶ βοηθόν, σύμμαχον καὶ ρύστην τὸν Θεόν, ὅστις ἐξομοιωθῆ—κατὰ τὴν καρδίαν—πρὸς καταισχύνην ἡμῶν τὸ λέγω—πρὸς τὸν πελαργόν.

Ἄρχιμ. ΓΕΡΒ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΜΟΡΦΩΣΘΕΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

Β'.

Πῶς καὶ ποῦ λοιπὸν μορφοῦνται οἱ ὑγιεῖς χαρακτῆρες; Ἴδου τὸ μέγα πρόβλημα, ἴδου τὸ μέγα ἐρώτημα εἰς τὸ ὁποῖον κατελήξαμεν. Ἄλλὰ τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν ἔκαμεν καὶ ὁ μέγας τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος ὁ Σωκράτης πρὸς τὸν μαθητὴν του Ξενοφῶντα ἵνα κατόπιν τοῦ ὑπαγορεύσει τὰ ἀθάνατα «ἀπομνημονεύματα» τῶν ὁποίων ἡ διδασκαλία ἐν μέρει πλησιάζει πρὸς τὴν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ποῦ λοιπὸν μορφοῦνται οἱ τοιοῦτοι χαρακτῆρες;

Εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἴδου τὰ τρία πνευματικὰ ἐργαστήρια εἰς τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ διαμορφοῦνται οἱ ὑγιεῖς χαρακτῆρες καὶ νὰ δημιουργοῦνται οἱ καλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ ὅμως ὅπως ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σωκράτους οὕτω καὶ σήμερον. Ὁ οἶκος δὲν ἐκπληροῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν μέγαν αὐτοῦ προορισμόν! Τὸ σχολεῖον λυμαίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σχεδὸν χειροτέρα πνευματικὴ διαφθορὰ ἢ ἡ τῶν σοφιστῶν. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν κυριαρχεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ ξηρὰ καὶ νεκρὰ τυπικότης καὶ ὑποκρισία. Καὶ τέλος εἰς τὴν Κοινωνίαν συμπληροῦται τὸ ἔργον τοῦ πνευματικοῦ ἐκφυλισμοῦ καὶ οἱ καρποὶ αὐτοῦ ἐκδηλοῦνται ὄρμιοι εἰς τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ κουφότητα, τὸ ἀσταθὲς καὶ ἀχαρακτήριστον ἅτινα βασιλεύουσι. Καὶ ἐν μέσῳ ὅλης αὐτῆς τῆς πνευματικῆς ἀθλιότητος ἐλάχιστοι ἀτυχῶς ἐξαιρέσεις διακρίνονται. Εἰς μάτην ὁ Σωκράτης προσεπάθησε νὰ μορφώσῃ καλοὺς κἀγαθοὺς χαρακτῆρας καὶ ν' ἀναγεννήσῃ τὴν ἐκφυλισμένην ἐποχὴν του. Ἐλάχιστοι τὸν ἠκολούθησαν! οἱ πλεῖστοι τὸν παρενόησαν, καὶ